

EL POBLE CATALA

Any III
Núm. 163

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Catalunya y Nacions Ibèriques...
Països de Unió Postal...

Barcelona, dijous, 26 de juliol de 1906
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 728

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Barcelona y Nacions Ibèriques...
Catalunya y Nacions Ibèriques...

5 Cts

CRÒNICA DE PARIS

L'epilepsia de l'afaire, Dreyfus Y L'APOTEOSI DE ZOLA

Pels àmbits de París ha circulat una broma d'heroisme la setmana passada. Un príncep de justícia ha recorregut el sistema al·liviador d'aquest poble, sobre la consciència del qual hi havia un gran pes. La tragèdia del dreyfusisme ha tingut un epítol patètic, sols possible en un país on existís el febril argonautisme de la justícia. Quan hem vist l'altre dia que l'opinió pública rebia la sentència del Tribunal Suprem y les decisions de la Cambra del Diputats com si se la deslliurés d'una angustia moral, els estrangers hem sentit una enveja per aquesta nació que cultivava l'estètica de lo sublim en l'esfera política y social. Precisament a la vetlla del 14 de juliol, l'atòlit aquell fa l'efecte d'una repercussió misteriosa de la Revolució francesa de fins del segle XVIII.

Rehabilitat en Dreyfus, reintegrat en Piquart, la nostra simpatia els endressa un vot cordial, fruit intensament que després de tanta amargor, una reparació justa hagi extès les seves ales sobre els seus destins. Però ja pagats aquests deus individuals, el nostre pensament se'n va dret a un fet transcendental y que permet que's digui: Desde'l 13 de juliol hi ha quelcom canviat en l'història política d'Europa.

Concretat el meu pensament: la qüestió Dreyfus ha sigut la forma plàstica de la lluita entre l'Estat guerrer y l'Estat civil modern, y el triomf es pel segon. Pulmífors que som, tenim dret a joiosos de que una vegada a la vida, els nostres sentiments y idees estiguin d'acord ab actes de la magistratura y de que la justícia ideal hagi encaixat en la justícia positiva. En sentint orde de sentir y de pensar, la sentència darrera es de lo més gran que registra l'història jurídica d'Europa, y aquells que prenem a França com escola experimental de la ciència d'organitzar els pobles, tenim d'estudiar el procés psicològic que ha determinat un resultat tant esclatant. Perquè pocs saben que la major part de magistrats que componen la Cour de cassation han estat convenuts de la culpabilitat den Dreyfus fins que han tocat y palpat els crims de l'Estat Major francès. Ignoraven, fins que s'ordenà la revisió, tot lo que fos favorable a l'acusat, llur opinió estava feta.

Solament quan han hagut de reassegurar tot el procediment, és quan la llur consciència s'ha revoltat y ha esclatat sorollosament. Y ells s'han dit: és possible que homes que tenien la missió sagrada de defensar a la patria, que havien rebut el dipòsit de l'honor nacional, fins a ferne un privilegi exclusiu, hagin pogut forjar tants crims y impostures, tantes mentides y calumnies?

Y de conseqüència en conseqüència s'arriba a la conclusió següent: l'exèrcit no pot administrar justícia. Aquesta és l'afirmació terrible que la perspicàcia francesa ha dedut de la sentència de la Cour de cassation. L'esperit civil que palpitava en la França contemporània ha rebut majestuosament la sentència de l'alt Tribunal, comprenent que les costums nacionals exigien la supressió dels consells de guerra en temps de pau. Tot francès se diu: l'exèrcit és el bras del país, millor dit, és el bastó: pot demanar-se intel·ligència a un bastó? La disciplina indispensable en la jerarquia militar impideix a un tribunal el no quadrarse ni considerar son superior, qui en temps de pau pot enviar-lo a la mort, al queix que ve a declarar per son honor que tot lo que diu és veritat. — Quin és el tribunal compost de subordinats que s'atreveix, davant d'un declarat d'un civil y d'un militar a dir que el primer diu veritat y el segon diu mentida? La passió que hi ha hagut en els famosos documents llegits a la Cour de cassation demostren que's tribuna civils consideren la jurisdicció militar en temps de pau com la negació de la justícia. Consideren que l'institució que vin preparada per a emplenar la força no podrà mai identificar-se ab les practiques del dret. Com que són els dos extrems de la vida humana. Demanar a l'impulsió que raoneti és demanar a la llum que dongui la llum del sol.

Tots els elements de la societat francesa contemporània que podem rotular de civilistes, estimen que la victòria de l'altre dia té més importància que la presa de la Bastilla y que en la vida política d'Occident s'ha fet un canvi de grans conseqüències per tot els països que s'esforçen per modernitzar-se.

En l'allegria dels que canten el triomf del pensament sobre l'espasa, cada hu expressa les seves simpaties segons l'afinitat que sent ab el tipu noble, desinteressat, altruista, que hagi intervingut en el desenllaç d'aquest drama tan apassionat. — Els noms de morts y vius corren y construeixen aurióles. Però potser l'honore que en el terreny de l'intel·ligència en canvia més l'ideal de justícia que perseguim es que s'havia posat a prop de la víctima, es en Zola. — No oblidol' valor moral den Piquart, la devoció sublim de la dona y del germà den Dreyfus, el coratge dels que comensaren a descobrir les malifetes, en Lazare, en Schœuer, en Trarieu, l'entusiasme generós den Jaures y en Clemenceau; però la representació concreta de tot això fou en Zola. — He volgut rellegir el seu famós "J'accuse" publicat el 13 de janer de 1878. Verdaderament se necessita una força física y un ànim prodigiosos per a fer un document la publicació del qual posava en perill la situació y la vida d'un home que havia arribat al pic de l'èxit. — Y el d'aquesta glòria universal sacrificant-se per la justícia presenta un caràcter que presta a reflexions amargues sobre la vanitat de les coses humanes. — Després dels actes den Zola, a França deixà d'arribar les seves obres. Per altra part,

cansat pels disgustos que li havien donat, lo que feia aleshores era inferior a les obres més sobresortint de Les Rouges Macquart. — Havia lluitat trenta anys per una fortuna que s'escorria y tenia de veure com l'atenció del país ja no estava per ell? Les històries que s'han fet corren de grans pèrdues de Borsa que originaren de primer lloc l'espècie de que havia cobrat un milió de l'alta banca suecica per fer el "J'accuse" y segonament que veientse en dificultats invencibles no tingué més remei que suicidarse, han donat un sagell de misteri als darrers anys d'aquell treballador extraordinari. Per això entremig de la joia que ha produït la solució de l'afaire, apareix plena de melangia la figura del gran continuador de Balzac.

Es veritat que l'intel·ligència contemporània se sent allunyada d'ell cada dia més, potser perquè veu en l'obra de Zola el mirall crudel d'una fi de civilització, lo que resulta potser el major elogi que pugui ferse d'ella. — Estem fent la posteritat per aquell obra maestra, fer-se, gens refinada, aspera com ho es la vida moderna; y per més que la nostra orfícia la tritura, no podem menys de veure-la com un de tants evangelis moderns per penetrar el sentit de la terra. — El naturalisme durarà molt en les noves generacions perquè ell ha contribuït a veure ab relleu els tremendos problemes que coven en la vida contemporània; la qüestió Dreyfus es un drama naturalista, que cap escriptor per cònic que fos s'hauria atrevit a fer, y del qual resulta la destrucció d'una de les principals basilles que jamai hagin existit: tal es la justícia històrica. — El culte a Zola representa a França aquella lluita, però aquest any — en que tant se parla de la supressió dels consells de guerra en temps de pau, de la reforma del Codi y de la reforma del matrimoni — els actes en honor s'indiran l'esclat de combats intel·lectuals. Ja s'anuncia la peregrinació a Medan pel 29 de setembre patrocinada pels capistes de la literatura moderna. El primer d'octubre's farà un festival commemoratiu. El 2, diumenge, a la tarda, una manifestació popular a la Plassa de la República; a la nit inauguració del teatre Zola davant del Sacre-Cœur. Se donarà "Thérèse Raquin".

Com se veu, l'afaire està acabat; però l'esperit revolucionari a que dona naixença viu més fort que mai y's prepara per a noves lluites.

JAUME BROSA

Ecos

A fusió de l'arxivo de Palencia tornant al Ajuntament de Sabadell el cartell de les festes, pel delictes d'estar redactat, segons ell, en un llenguatge desconectat, ha tingut un imitador. No hi ha temeraria o maliciat que no la tingui. L'arxivo de Palencia — que es l'imitador de la Palencia — ha fet arrencar el programa de les festes de Sabadell, que adornava la façana de la casa municipal, per venir redactat en nostra honrada llengua.

Realment son els catalans molt ben considerats per les altres regions hispanes! No es pas que' fet tingui cap importància y pugui servir per a gran cosa més que donar la mida de l'inecultura y l'inevitabilitat de certs funcionaris; però aquesta feta convé recordadors als que, partidaris del just mitien, prodiguen a tothora temporaments de mansuetut y voldrien contestar a les ofenses ab declaracions innecessàries d'espinyolisme, com si Catalunya hagués de dir el "pecador" a cada fuetada, a cada monyepreu que ens lleson a la cara.

Per què us negueu, senyors monterillas, senyors arxibots de Mòstoles de la decència, a honrar vostres coses comunals ab un cartell en nostra llengua? És que no sabeu lo que'l català representa?

Direm cada paraula, cada lletra en català escrit, hi ha cinc milions d'homes que valen una civilització, una història d'honor — tota d'honor — una personalitat en creixença, y lo que es més que això: un demà de progrés, de llibertat y de triomf.

Què podeu vostres, què podeu sentir de nobre que no sigui emulació per aquest poblet d'El Port a l'unió den Ferran y Isabel les provincies més riques y extenses, aquelles que homes parlant en altra llengua saberen perdre. El dels avants els majors ingressos a l'Hisenda, el major contingut a l'exèrcit, tot lo que de vida moderna y avenç pot envair-se a Espanya.

Y a cambi de tot això, homes de la terra aixuts, maleu la nostra llengua, la mateixa ab que en Verduguer escrigué la més excolta epopeia de la llibertat, la mateixa ab que en Prim arrencava a Trian al que portaven una ullada de sol, d'ulls, a la nostra història contemporània.

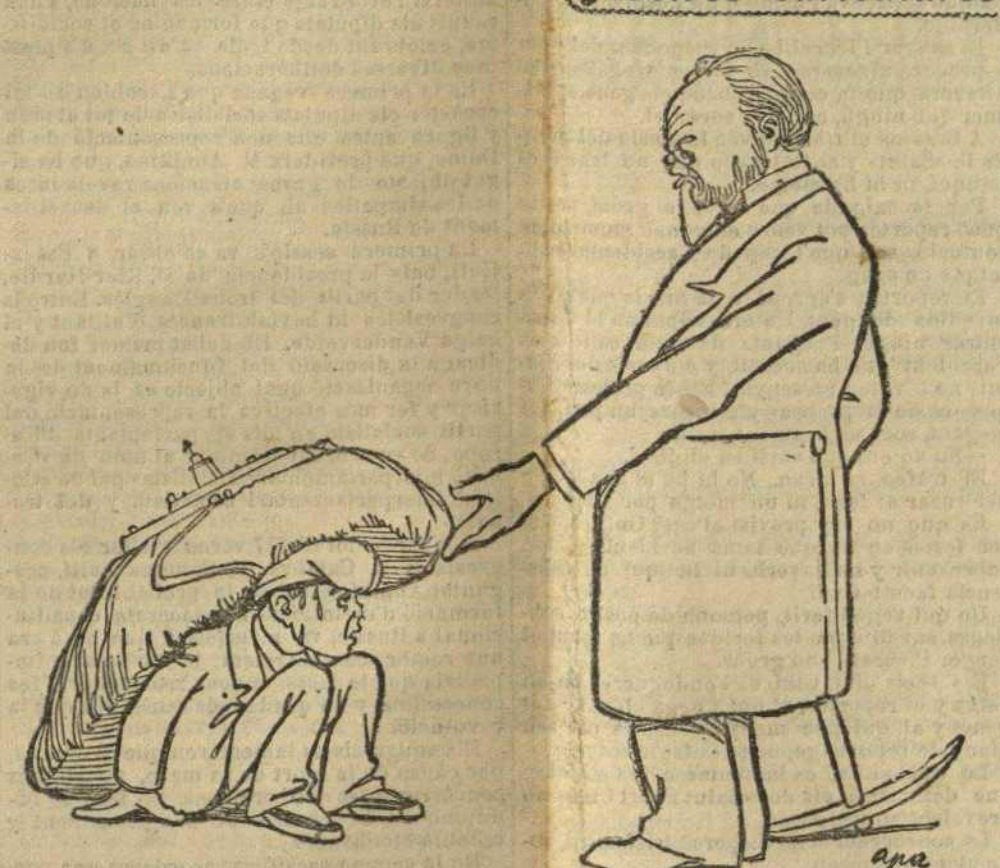
Aquesta llengua es para vostres, ignorants de la vida y de l'història, un llenguatge desconectat. — Y això hi pensu un magistrat municipal del regne de Navarra, terra de furs y vot batega ençara, arrodonada y trista, l'espècie d'una llengua pròpia; y això ho diu l'arxivo de Palencia, on Alfons VIII bastí una Universitat — la primera d'aquells regnes — para que no sigues després una ignorància tan esulta excoeta d'arxibots.

Dintre pocs mesos un Congrés de la Llengua's farà a Catalunya. Savis de França y d'Itàlia, de Alemanya, de Bòsnia y Noruega, vindran a contribuir, entre's catalans, a l'estudi y enlaurament de nostre idioma. Una nova belleia faran relluir en els seus mots, una modalitat més pròpia sorgirà de sa sintaxi, y fons la forma viva y la forma culta, una novella vitalitat fecondarà gloriolosament la que fou llengua dels nostres pares, la que serà llengua dels nostres fills.

Mentrestant en un recó de món, isolat d'Europa, devorant per la fam y la tristesa, una espècie d'homes, encosats d'ulls y ab les cares xuclades, seguiran parlant d'un llenguatge desconectat...

No podem estar descontents de com reb Catalunya l'acció arxibots dels qui la defensen. En el número d'ahir, un estimat company, en Pous y Pagès, parlava d'ajudar ab diners y valiment als qui són perjudicats per les falses acusacions de la promesa centralista, para que poguessin exorcir una acció criminal contra's seus calumniadors. Y aquesta idea, l'ensendat sense prelar, no més com expressió d'un honorat desitg de justícia, ens valgué aixir mateix nombroses cartes y visites ab ofertes y instàncies para que no s'abandonés l'idea.

Nostres caricatures

L'OMBRA DEN ZOLA. — Amunt, amunt, poble de Catalunya, digues ben alt el teu "Jo acuso", y't treuràs aquest pes de sobre.

Nostres no tenim més que posar a disposició dels interessats aquestes manifestacions de morosa simpatia y ajuntarhi'l nostre concurs, para quant sigui obra de veritat y de justícia, d'honrades y de nacionalisme.

Els, ara, tenen la paraula.

L'orgue de la solidaritat anti-catalana, després de molt parlar, deixa en peu tot lo que El POBLE CATALA ha sostingut. Lo únic que se li ha aaudit es desfogar un paragraf nostre, copiantlo fragmentariament, y distorsionant-lo inhabilitant el significat y l'alembra d'aquell editorial inconfundible — ho repetim — que a l'endemà del miting del Comitè el publicà. Però com que para vergonya seva l'article està estampat, no li val el dir que l'escriptor s'ompli d'un fet del domini públic... Ho era tant del domini públic, quel perióde de que tractem fou l'únic de Barcelona que l'arribà en les seves columnes. Fins El Liberal va demostrar el mateix dia en que veien la llum l'editorial de referència — escrit a l'arribar d'un fets celebrats en el Tibidabo — y una carta subscrita per uns 70 honrados obrers a qui els redactors del confusor deuen conèixer, però que no han sigut trobats en palla ni en pots quan el jutge els ha cridat para pendre'shi declaració.

No cal que's molesti la boina de l'autor d'El al·ma en los labos en afirmar instantment les nostres culpes humils.

Com provi que El POBLE CATALA ha estatrefat els conceptes dels oradors o els ha inventat o bé quan demostri que foren dites les frases falsament atribuïdes al nostre amle Monsu en l'rot letat que del miting de Badalona infetx El Liberal, aleshores si "nos da la gana" — frase cultíssima cullida en el flairós jardi de la prosa progressiva — tornarem sobre l'assumpte.

Y para no cansarnos, esperem sentits la demostració.

PERA entreteniment dels nostres lectors y com a mostra de la lògica y de la congruència de alguns argumentadors, donarem idea del darrer solt dels Ecosos, expressant abans els nostres dubtes relatius a si està col·locat en el seu lloc de sentit. No serà un error del compingador?

Perquè nostros no'n sabem res dels "dòctres de champagne" — magnífics ortografes — que saltaren per les calles en busca de les cabanes de los hermanos, ni de "los que en San Sabidón aplaudien a un cabellero prisionero de dorvientes" ni de "los burgueses de la culla de Pilayo que aplaudian a los regimientos que salian a amedranar a los obreros, ni de "los que aplaudian los torneos de Montjuich y amenzaban a los proletarios con meteros en la jaula de los leones".

Se veu que l'inepte polemista no sab com sortir-se de l'emboïlle y per la mateixa raó segueix emboïllant.

Esperem que un altre dia, apropiat de lo mateix parlarà d'altres coses tan íntimament relacionades com les anteriors ab l'assumpte que's debatex per exemple, de la mina Matilde y dels cacesos de Guinot.

A què han vingut?

Com si Catalunya no estés prou malmesa per tota mena de perissits que's governs centralistes ens envien, ha calgut que calgués per aqueixa terra un'altra calamitat, que baix la disfressa de redemptors del poble són solament un refors para's defensors de la monarquia y del centralisme.

A què han vingut entre nostros? No serà pas per amor a Catalunya, ja que rellugren y combaten tot lo que es genuíment català, tot lo que distingeix, embellint, al nostre poble dels altres pobles que constitueixen l'Estat espanyol. No serà pas per amor a la República, para propagarla y defensarla, ja que estan fent el joc dels monàrquics, de la llopada ministerial, aquí, en aqueixa terra que no necessita predicadors castellsans ni andalusos para esser casall, baluart y temple de totes les llibertats, que ja era liberal y republicana y per la llibertat y la República ha lluitat més que totes les regions espanyoles quan encara no havien nascut els inspiradors d'aquesta política.

No, senyors, Catalunya ni us necessita ni us desitja. No us necessita, perquè abans, durant y després de la vostra venguda ja era, es y serà liberal, democràtica, federal y republicana, y això deueu saberho vostres si es que no teniu una història para'l vostre servei exclusiu.

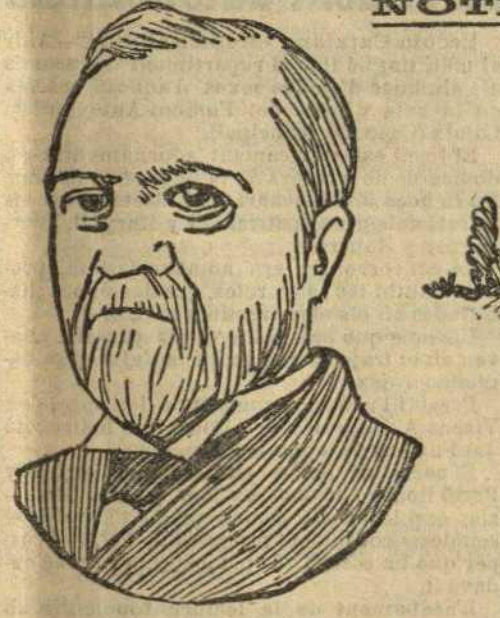
No us necessita, perquè ja molts sigles abans de la vostra venguda havia emprés el camí del progrés y de la llibertat, y no

pararà fins assoliria, treballant com ha fet sempre y demostrant la seva cultura, malgrat els crims y focs d'artífic ab que pretenen distreure-la quatre pretenuts revolucionaris, quatre falsos apòstols que s'han tenyt de vermell la roba negra de Torquemada que vesteixen.

No us necessita Catalunya, perquè la patria de Fivaller y de Claris, de Pi y Margall y Figueras, la dels que deien als reis que per sobre d'ells estaven les lleis y la dels que digueren al poble que ell es el sobirà de dret, encara té llavor sana para nodrir cent y cent generacions d'homes lliures, republicans de veritat, que, arrelant aquí fortament, pugnin fer treball de profit para tots, no cantalles de utopies que demà se n'aniran a cantar y a passar el platet a un altre poble.

Qui sou, a què veniu, què'ns porteu? Elements de discòrdia, periodicals vulgars, esca de paraules que prodiguen, para que res costen, res valen, res diuen; homes quals noms desapareixeran, para que no les ciències, ni les arts, ni les lletres, ni l'industria, ni'l treball, ni cap de tots aqueixos elements de progrés y de cultura que immortalitzen un nom y engrandexen a un poble, tindran res que pagarvos, res que agrairvos.

Y si'ns enganyem, si quelcom útil podem fer, vostres, els que tan patriotes voleu esser, aneu a vostros llars, aneu

ANDREU CARNEGHI

Un milionari benemèrit, Andreu Carneghi, es objecte actualment de l'atenció mundial. El moment — rel de l'acera — ha relluit un nou acte de filantropia y d'amor a la ciència: ha decidit orar a la ciutat de Pittsburgh l'Institut que porta'l son nom. Carneghi va omplint el seu programa lloable d'emersar en grans obres de generositat social la seva quantiosíssima fortuna, una de les majores de l'univers.

Són coneguts els principis de la vida del milionari Carneghi. Nasut en una humil orbania de la vila escocesa de Dunfermline, la seva mare, viuda d'un pobre teixidor, el conduí a l'Amèrica, que aleshores representava la darrera esperança dels qui's veien obligats para la misèria a deixar la vella patria. Poc després de la seva arribada, el jove emigrant trobà medi d'emplear-se com a aprenent telegrafista en els serveis de la Companyia dels ferrocarrils de Pensylvania. Afiliat al treball, intel·ligent, ab l'esperit d'iniciativa despart, no tardà gaire a sortir dels llocs subalterns, para devenir, als vintidós anys, director de la Companyia.

Continuà portant una vida arreglada y prudent. Ab les seves economies comprà terrenys de mines, els quals tingueren al cap de pocs temps un valor enorme. Aquest fou el punt inicial de la seva riquesa.

Ab el succés del seu primer negoci, el seu caràcter empenyorat s'enardí, y fundà a Pittsburgh importants fabricques metalúrgiques. La carrera activa y rellentia d'Andreu Carneghi pot dividir-se en dues parts ben distintes: la primera consagrada als negocis y a la formació de la seva fortuna; la segona, consagrada a l'empleu d'aquesta fortuna. Fill de les seves propies obres, va creure just posar a la disposició dels seus contemporanis els medis d'armar-se para emprendre la lluita para la vida. Després d'haver fundat als Estats Units, al Canadà y a Anglaterra, biblioteques, institucions tècniques, borses de viatge, etcètera, el gran metalurgista projectà el co-

a Castella, aneu a Andalusia, aneu a Extremadura; creueu totes les regions centrals y peninsulars de la Península, y porteu allí tot el vostre saber, tota vostra oratoria, tot el vostre esforç, totes les vostres energies que aquí de res ens serveixen. Feu patria allí, que prou falta no tenen, encara que sols sigui para donar als seus habitants, víctimes del caciquisme, de l'usura, de l'absentisme y del fons, un relat de benestar que's lliuri an ells y a nosaltres de tenir que emigrar corcant el tros de pa que no saben fer produir en aquella terra.

Però no vinguen aquí a entrebancarnos en el nostre treball, no vinguen a conspirar contra la vitalitat del nostre poble, que es la font més abundosa de l'Estat, perquè si consegüessin lo que intenten ell fora qui ho rebria, no vostres que sempre trobaríen torres cap al Sur, ont demanessin santons explotadors de l'ignorancia y'l fanatisme de la rassa.

J. CACHOT

Tortosa y juliol de 1906.

En pro de la veritat

En El País arribat abir, s'hi llegeix el següent solt, que reproduïm ab gust, y que traslladem a El Liberal.

"Firmada por don Maritá de Ligorio, reclutamos de Barcelona una caria en la cual se niega veracidad a las informaciones de algunos periódicos barceloneses, base de los comentarios de la prensa de Madrid.

"Yo asistí — dice — al referido mitin de Badalona y aseguro que nada se dijo de cuanto se viene propagando.

Con estas falsedades se fomenta el separatismo.

Por lo que quiero a mi patria, por la sangre que por ella he derramado y por lo que España merece, le ruego que dé la voz de alerta para que no se continúe comentando apasionadamente lo que tiene una base falsa.

Con verdadero gusto reproducimos esas manifestaciones.

Tot passant

LEGOISME CATALA

En l'article d'El Imparcial, a que feia referència EL POBLE CATALA d'abans d'ahir en el seu de capçalera, hi ha un paragraf curiosíssim, que vaig a copiar textualment, para que's vegi la lleugeresa, la veritat, del més foribond enemic de Catalunya en l'estepa castellana.

Després de combatre la nostra protesta contra'l treball dels presvis a Figueras, ab les consideracions que tothom pogués veure, diu l'insigne rotatiu menja-catalans:

"Y en este caso concreto la gravedad del suceso es mayor, porque el desalojamiento de Ceuta, como población penal, no se ve-rifica por una iniciativa más ó menos oportuna de un gobierno, sino que es acto de honra para España, ofrecido en la Conferencia de Algeciras y pactado con las potencias extranjeras. Es forzoso con-

vertir Ceuta y Melilla en dos grandes puertos comerciales, en dos ciudades de gran tráfico, que sean la base de la acción española en Marruecos. Y si esta obra se realiza, ninguna región como Cataluña recibiría el beneficio de poder colocar sus productos en aquellas plazas, que abastecerían las dos más importantes regiones del imperio moribund. Acaso nuestras provincias del Mediodía y de Levante, que saculan frutos semejantes a los que el saulero de Marruecos produce, y las de Castilla y el Noroeste, que tienen aún riquezas de ganados, si no perdieran con nuestra separación en la costa vecina, se verían obligadas a mantener una ruda competencia con la exportación de que pueden dar salida Ceuta y Melilla, convertidos en los más grandes puertos del imperio. Y es Cataluña quien protesta!

Deixem de banda la confesió, confessat íntim per cort, ja que tots n'estavem prou convençuts, — da quel'treure's presvis de les colonies d'Àfrica no es iniciativa del govern espanyol, sinó imposició de les potencies estrangeres. Quan aquestes ho han imposat, senyal que convenia a llurs interessos, car dels nostres poc se'n preocupen y es natural. Si Ceuta y Melilla se transformen en places comercials, quin treu'n profit seran els francesos, anglesos y alemanys; perquè no es de creure que la govern espanyol curin mai de llur tradicional deixadesa, posant com sempre tota mena de trabes al nostre comerç en comptes de donarli facilitats en la lluita que s'establirà para la conquesta del mercat marroquí.

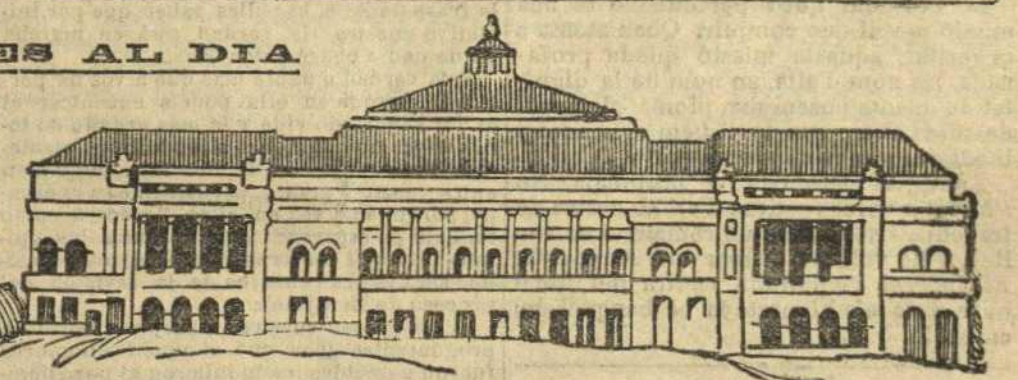
En quant a l'extranyesa que demostrea El Imparcial perquè protestem de que ens vulguin fer presant dels presvis, havent de sortir beneficiada en tanta manera (?) la nostra producció y el nostre comerç de la reforma projectada pel ministeri den Moret, aconsellem al rotatiu madrileny que repassi les seves coleccions y vegi tot lo que ha dit del nostre "egoisme de mercaderes" de la preterició que fem de tota mena d'interessos morals, davant la possible perdua "del ocharo".

Aquesta protesta d'ahir li demostrà que quan ens acusava de codiciosos no tenia raó, com tampoc no la ara al venírmes a dir lo contrari. Nostres defensem la nostra producció, perquè la nostra producció es la riquesa, el benestar de Catalunya y aquesta riquesa es necessària al desenvolupament, a l'affirmació de la nostra personalitat en tots els ordres de la vida; però per sobre de la producció, per sobre de la materialitat del viure, estimem el nostre esperit, la nostra Anima Catalana y per això la defensarem sempre en primer lloc, perquè per nostros la riquesa no es un fi sinó un medi.

Això es lo que no pot entendre, ni es fàcil que mai entengui, El Imparcial, aquestes representacions de tots els defectes tradicionals de la política espanyola, aquest insigne fidalgo de la lleugeresa, de l'inconveniença rotatiu, que un dia ens tracta de acurs y un altre dia no se'n manca de gaire que no's caliqui de mans-foradades.

J. Pous y Pagès

NOTES AL DIA

L'INSTITUT DE PITTSBURG

Les grans obres d'un milionari

ronament de la seva obra per una creació única en el món: l'Institut Carnegie, de Pittsburgh. Fa deu anys, feu construir ab aquest nom un establiment d'Instrucció y de perfeccionament científic, quin fond estava constituït per una gran biblioteca. Més endavant hi afegí una galeria de Belles Arts, un Museu d'Història y un Conservatori de Música.

Totes aquestes dependències annexes se trobaven escompades per tots els punts de la ciutat de Pittsburgh. Ademés, les fundacions benèfiques foren insuficients davant del succe que obligueren. Y aleshores Andreu Carneghi praguè'l determini de fer construir a Pittsburgh el magnífic Institut, para quina inauguració ha convidat a les celebritats científiques y artístiques del món enter, inauguració que tindrà lloc el dia 11 d'abril de 1907, baix la presidència del quefe de la República Nord-Americana.

En el moment d'inaugurarse, l'Institut haurà costat la suma de 100 milions de francs, facilitada exclusivament per Carneghi.

L'Institut comprerà una gran biblioteca, un amfiteatre para les grans audicions musicals, un extens Museu y escoles tècniques y professionals. La biblioteca compta despart ab 250.000 volums y nombroses sales de lectura.

Annexa a aqueixa biblioteca hi ha una escola de bibliotecaris para nois, quals cursos són seguits per senyoretas. Al terminar els estudis, els alumnes són col·locats en els diversos instituts y escoles. Els grans catàlegs y altres treballs són estampats en el mateix Institut.

El Museu d'història natural serà un dels més rics del món. La secció paleontològica està proveïda d'una meravellós colecció de dinosaures y del famós esquelet del monstre diplodocus, adquirits per M. Carneghi fa uns dos anys. Hi haurà també en el non Museu una colecció de 25.000 varietats d'aus y cent mil varietats d'insectes. Les coleccions botàniques, mineralògiques, zoològiques, etnològiques, numismàtiques, ceràmiques, textils y d'arts gràfiques seran abundantment proveïdes.

En quant a la galeria de quadros pictòrics, comptarà ab obres de les celebritats modernes, ademés de les de mestres antics que pugui adquirir.

Això no obstant, el triomf de l'Institut con-

sistirà en les escoles tècniques, cada una d'elles consagrada a arts y a professions diferents. Les escoles estaran dividides en quatre grans classes: la de ciències aplicades, quals cursos seran seguits per nois de menys de setze anys y destinada a formar arquitectes, químs, enginyers de carrits, metalúrgics, etc. Aquests cursos duraran fins a l'acabament de l'educació professional de l'estudiant. Després hi haurà la classe d'aprenent y obrers que podrà esser freqüentada fora de les hores de treball de la fabrica. Aquesta classe té per fi el permetre a l'obrer la millora de la seva sort pel perfeccionament de's seus coneixements professionals.

En tercer lloc, hi haurà la classe de dibuix aplicat, per l'ús del personal de les industries artístiques.

Finalment, hi haurà les escoles tècniques para dones, les que ensenyaran tot lo que una dona deu emprendre per esser útil en les diverses professions femenines.

L'Institut central proupiament dit es un immens edifici d'uns 130 metres de fàtada per 200 de costat, coronat per un gran cimbori.

El seu aspecte arquitectònic es magnífic y tot el Palau està decorat ab gust y esplendides. Els departaments y dependències son espaliosos y elegants.

Com havem dit, l'inauguració del non Institut se celebrará ab una gran solemnitat. El secretari de l'Institut, M. Samuel Harden Chrich, acaba d'arribar a Europa ab el fi de convidar personalment a les notabilitats y als representants dels diaris para assistirhi. M. Chrich es un literat distingit, qui té a París, ont se troba d'uns quants dies ensà, nombrosos amics.

Els convidats de Carneghi seran transportats a Pittsburgh y allotjats allí, ab els gastos a càrrec de l'Institut. El programa de la inauguració comprèn tres dies de festes.

La ciutat de Pittsburgh, que tindrà la glòria de complir ab l'Institut, es una població de 750.000 ànimes. Pittsburgh es considerat com el gran centre metalúrgic dels Estats Units. La producció de les seves fabricques passa, en efecte, de la metàl·lica de la producció total de l'Unió; el valor d'aquesta producció puja a 250 milions de dòllars. Es en mitg d'aquest petit univers industrial ont funcionarà l'Institut Carnegie, que representa el coronament de la carrera del filantrop que l'ha erigit.

INFORMACIONS

telegràfiques y telefòniques

D'EL POBLE CATALA

Informació de Madrid

25, a les 10 mat.

Els diaris del matí

El *Imparcial* diu que els liberals estan en el poder gràcies a l'indult, oferint al país una plena d'impacitat i d'oblit de fonamentals devers.

El *Pais* diu que en va disol el tzar la Duma, perquè la Duma es vitoriosa a Europa i sobrevivia al tzar.

Respecte a l'arribada de la secretaria de Govern al arribar l'hora de la mort sense haver acabat el prorrogeig dels carrers públics.

El *Liberat* diu:

Es evident que l'huracà desencadenat a Rússia i que dins de dies o mesos atarrà la corona i potser el cap del tzar, falsejarà al mateix temps les bases dels imperis veïns.

El *Globo* diu que l'indult que farà demà el senyor Moré a San Sebastián és el primer acte d'una campanya per reconquistar el poder.

Lo que no sabem—afegix *El Globo*—és com s'ho farà el senyor Moré per tractar, en un país religiós, de la llibertat de cultes que figura en son programa de Govern.

La "Gaceta"

La *Gaceta* publica les següents disposicions:

R. O. aprovant la creació de catorze comissions regionals proposades per la comissió encarregada d'estudiar les reformes convenients en la llei i Reglament sobre la renda d'alcools.

La comissió regional catalana la componen els següents senyors: president de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidro, president del Foment del Treball Nacional, president de la Cambra de Comerç, president del Sindicat d'exportadors, president de l'Associació de fabricants de llicors, Síndic del Gremi de magatzemistes i Síndic del Gremi de detallistes.

R. O. prorrogant fins al primer de novembre el plasse concedit per remetre's estats relatius a la situació econòmica dels pòbits.

R. O. disposant que no siguin aprovats els pressupostos provincials i municipals de les capitals de província en els que's deixi de consignar quantitat suficient per al càrrec d'arxiver.

En honor de l'Apòstol

SANTIAGO DE COMPOSTELA.—Ab motiu de les festes en honor de l'Apòstol, s'ha celebrat una gran festa de focs artificials que ha sigut presenciada per més de dotze mil persones.

S'han fet festes de *sport*, músiques, balls, gegants, etc.

Indult

SEVILLA.—El veínat està molt content per l'indult del rei Antoni Zamora.

De Bilbao

BILBAO.—Els carlistes han celebrat el sant de don Jaime de Borbó ab una solenne festa religiosa.

La població està cada dia més plena de romatges que's fan a l'entorn.

El governador de Tarragona

Aquest vespre marxarà cap a Tarragona el governador d'aquella província, senyor Francia, qui, per virtut de la combinació anunciada, serà destinat a Saragossa.

L'embaixador del Vaticà

Vagant l'embaixador d'Espanya al Vaticà, per dimissió irrevocable del marquès de Tovar, tot són gestions per part del Govern per aconseguir que ocupi dit càrrec un polític d'alta, sobre tot si es dels que aquí fan nosa als de la situació.

Sembla que'l càrrec d'embaixador al Vaticà ha sigut ofert primerament an en Monier Ríos, però aquest el refusa.

Tampoc vol acceptar-lo Moré.

En Romanones treballa ara per que l'accepti en Canalejas i se'n vagi de Madrid.

Sens recursos

El ministre de Marina ha dit que estan agotats tots els recursos de dit departament, fins al extrem de que la "Nautilus" no podrà seguir navegant.

25, a les 10 mat.

Societat religiosa.—Sant d'Avut Santa Agnès.

Quaranta hores: avui, a l'Església de Sant Francisco de Paula.

Fort de Maria: avui, a Nostra Senyora de les Gràcies a Sant Pere.

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL.—Espectacles autònoms: *El gran*.—Programa extraordinari.

YOULL.—Avui, l'aventura còmica-lírica en un acte dividida en tres quadros, llibre dels senyors Andrieu i Gera, música de J. G. Sureda, titolada: *El gran*.

EL POBLE TEATRA

Decoracions noves pintades per l'escenògraf senyor Castellà, nou vestuari.

MOU.—Avui, dijous, tarda, a les cinc, *Mal de amor* i *La Molière*. Nit, a les nou i mitja, *La casa blanca*, per la Bonica; i a les deu i mitja, repètie de *La tragedia del puerro* i *La Molière*.

MOU, s'encanta tarda i nit.

El dispare, estrena de sensació: *Amor gitano*. El dia del final, farà son benefici el 3 de Agost.

ALA MERCE.—Gran èxit, *Sant Jordi mata el diable*. Pòstales noves.

ORIANO.—Avui, tarda, a dos quarts de quatre, *Amor a la nit*, a dos quarts de deu, *Adams*.

Amor, única pèrdua en el seu gènere.

Amor, pèrdua única i incomparable a Europa.

Amor, gràties obres per en començar ho ha ab

Amor, especial para cada una, i així, just ab el seu treball especial, fa que'l públic surti entusiasmat de l'obra.

ADAMS, hi ha que veure!

Aquesta setmana dos grans debats, entre la i el obra

PINTA

Una col·lecció de pòsters estranys.

CONCERT.—Funcions de Varietés tots dies.—Gran trofeu italià-espanyol.

Amor, a la primera orde.

CLÍNICA DEL DOCTOR LUET

Especialista en les malalties del

ESTOMAC

Y BUDALLS.—Rambla del Centre, n.º 6 (vora del Liceu)

Burgos: Gorná Burillo. Cáceres: Pau Plaza. Cádiz: Luis Alvarado. Castelló: Laureà Clemente. Ciudad Real: Eduard Ortiz. Comon: Josep Bueno. Córdoba: Josep Sanmartí. Girona: Modest Sánchez Ortiz. Granada: Josep Sánchez Lozano. Guadalajara: Ricard Mañoz. Huelva: Antoni López Pacheco. Jaén: Benet del Campo. Logroño: Vicens Romero Girón. Lugo: Leopold Riu. Lleida: Salvador Aragó. León: Antoni Combrano. Màlaga: Ubalt Concha. Múrcia: Ricard La Rosa. Navarra: Miquel Gutiérrez. Orense: Rufi Beltrán. Ossa: Wenceslau Retana. Oviedo: Gustau Mañoz Oñativia. Palència: Ramon Codina. Pontevedra: Josep Roura. Salamanca: Albert Larrondo. Santander: Manuel Novello. Saragossa: Antoni Llanas. Segovia: Lluís Sanjaún. Sevilla: Manuel Benítez. Soria: Diego López. Tarragona: Antoni González López. Ferrol: Ricard Martínez. Toledo: Manuel Teixera. València: Rafael Comenge. Valladolid: Felip Ordaz Aveillas. Zamora: Ederico Pacheco.

Varia

Fa molta calor.

El poble polític que segueixen a Madrid fan càlculs sobre l'alcans del discurs que demà pronunciarà en Moré a San Sebastián i's mostren incòrrecs respecte a que en Canalejas vagi a l'embaxada d'Espanya al Vaticà.

En Navarreteverter, contra la seva costum, no ha rebut avui als periodistes. No s'ha reunit la comissió mixta d'alcools.

No hi ha cap notícia d'interès.

25, a les 9 mat.

Capturat

Ha sigut capturat a Las Rozas Toribí Martín Bermejo, autor del crim de Villanueva del Pardillo.

Ha sigut posat a disposició del jutge de l'Esgorial.

Vaga resolta

Oficialment donen compte d'haver sigut solucionada la vaga de salfatiners d'Alcalá.

Aquesta vaga tenia preocupades a les autoritats perquè s'abrigava la temensa, molt fundada, de que de no solucionar-se aviat se podria estendre a altres oficis.

Aquesta tarda s'han redactat les bases d'arreglament i demà reanunciaran els vaguistes llur treball.

De San Sebastian

SAN SEBASTIAN.—El rei ha signat també variis decrets d'Instrucció pública i de Marina.

L'Alvarado es esperat en el primer exprés de demà al matí.

Desde l'estació se dirigirà a l'Hotel del Palais, ont se vestirà de ministre per rebre als reis que embarcaran a la Caseta de bany a bordo de l'escampavia, per visitar el "Princesa de Asturias" i el "Marqués de la Victoria".

Aquest matí, al fondejar el "Marqués de la Victoria" s'han traslladat en aquest barco els comandants del "Giralda" i del "casatopados francès "Español", pera complimentar an en Corvera.

Pocs moments després s'ha traslladat en Cervera al "Giralda", olinhi missa.

El rei, quan ha visitat el "Epien", ha sigut obsequiat ab un lunch.

Al després de l'oficialitat del "casatopados francès", el rei ha invitat a dinar al comandant i a un oficial, que s'han assegut a la taula del rei, junt ab l'embaxador M. Cambon i l'agregat de Cornuilles.

Després de dinar, el rei s'ha tanat en son despatx ab el que del Govern, fins a les cinc de la tarda, hora en que's reis han sortit a passeig.

Informació de l'extranger

PARIS, 25, a les 10 mat.

La Sara Bernhardt

S'assegura que'l Consell de la Lleig solucionarà l'assumppte de la Sara Bernhardt concedent-la com a directora de teatres.

La situació al Marroc

TÁNGER.—Se desmenteixen les notícies que havien corregut respecte a l'agravació experimentada pel Solda al Marroc.

Els delegats de totes les tribus meridionals s'han compromès en una reunió celebrada a Marrakech a preparar y portar a cap un aixecament general.

S'ha ordenat que la guarnició de Tànger marxi a Mazagan.

Catàstrofe

Un'allau ha destruït 22 cases al poblet de Tournex de Marianne (Sabaia). Han desaparegut 30 persones.

Les pèrdues se calculen en tres milions de francs.

La revolta russa

PETERSBURG.—Durant la nit passada se han reproduït els desordres a Odessa, resultant dos morts i molts ferits.

Les autoritats comencen a la gent a entregar les armes baix pena de desterro.

Les sucrals del Banc de l'Estat se neguen a prestar sobre valors russos, per la enorme baixa que han experimentat.

Hi ha orde terminant d'impedir que's diaris reproduïxin el manifest dels diputats redactat a Viborg.

Aumenten les detencions polítiques.

A Odessa's fan innumrables presons de polítics.

Molta gent marxa a l'extranger. Tots els trens surten atestats. Als ferrocarrils se demanen bitllets ab 12 dies d'antelació.

El pànic creuen alguns que es injustificat, afegint que sols ho seria quan les tropes se neguessin a obeir les ordres imposades per l'estat de síti.

Bafonazment

NOVA YORK.—A Provinsgrahm s'ha enfonstat un edifici de pedra, ocasionant vint morts i molts ferits.

DARRERA HORA

Informació de Madrid

25, a les 12'50 mit.

Els jutjes y's periodistes

Ab motiu de les diligències instruides contra l'agent de vigilància Eduard Cardona, ha corregut un incident entre'l jutje senyor Cubillo y'l redactor de l'*Heraldo* senyor Henrich.

Aquest s'ha presentat al jutja pera declarar sobre l'informació que havia fet l'escritor diari.

El jutge li ha pregat que passés al seu despatx.

Quan hi estigué l' manifestà que l'informació era inexacta i que'l Cardona era honorat.

El periodista li ha contestat que sols havien donat compte de les diligències practicades pel jutge del Centre que per lo vist tenia distint criteri, desde'l moment que processa al Cardona.

El senyor Cubillo li ha dit llavors:—Es que jo soc més honorat que tota plegats.

El periodista li ha replicat:—Y nosaltres tan honorats al menys, com tota vostra.

El periodista sortí del despatx del jutge, però abans d'arribar al carrer li fou comunicada l'orde de detenció.

Se l'endugueron al despatx ont fou sotmès a un interrogatori del mateix jutge.

Acabada aquesta diligència, un escrivà ha manifestat al periodista que podia retirar-se sense cap cuidat y que donqués a l'oblit l'incident ocorregut ab el jutge.

La "Epoca"

La *Epoca* diu que Canaries no ha demanat que s'aumentí la categoria del seu govern civil, sinó un arreglament ab la demarcació de ses províncies de Tenerife y Gran Canaria Occidental.

Els exercicis de tir

Els exercicis pràctics de l'Esgola Nacional de Tir comensaran el 15 d'agost y acabaran el 16 de setembre.

Els camps de tir seran a Soria, Segovia y Serra de Guadalajara.

El personal de Governació

Ab motiu del viatge del rei es possible que la combinació del personal del ministeri de Governació quedí apiassat fins que tornin.

El ministre de Marina

A les 8'40 ha sortit l'Alvarado cap a San Sebastián.

El perquè d'un retràs

L'orgue dels mauristes ha sentit afirmar que una de les causes del retràs en presentar a la firma els decrets dels governadors ha sigut l'esperar la contesta del León y Castillo pera saber si senyor Gutiérrez Mas, que's destinat a Canaries, li agradava prou.

Els governadors nous

En la combinació de governadors són nous el d'Alacant, Almería, Balears, Cáceres, Canaries, Conca, Girona, Guadalajara, Huelva, Màlaga, Múrcia, Navarra, Sevilla, Soria, Tàlaga, Toledo y Valencia.

En les "Comendadoras"

En les "Comendadoras de Santiago" se ha celebrat la festa que'l capítol de Cavallers de l'orde dedica al seu patró.

L'Esglesia estava plenisima.

Manca d'aigua

En totes les cases de Madrid ha començat a escassejar l'aigua del Lozoya en termes alarmants.

La poca que hi ha està bruta, que no pot esterilitzar-se per als usos domèstics.

El nostre exèrcit

Uns quants números

El personal de l'arma d'infanteria pertencent a l'escola activa està distribuit en la forma següent:

Coronels, 232.

Tinent coronels, 482.

Comandants, 1.013.

Capitans, 2.231.

Tinents, 1.593.

Segons tinents, 521.

An aquestes darrers cal afegirhi 194 que han ascendit darrerament per haver acabat els estudis.

Donostiarres

SAN SEBASTIAN.—Fa molta calor.

La família reial, excepte la reina ha sortit aquesta tarda en automòbil cap a Renteria.

En López Domínguez y la seva senyora y en Guillon estan invitats aquesta nit a Palau pera sentir an en Sarasate que ha arribat de França.

Se continuen parlant de la projectada combinació diplomàtica.

Segons informes que moreixen crèdit, sembla esser segur que's decrets d'aquesta combinació no podran esser firmats pel rei fins que torni del seu viatge a Anglaterra.

En el tren mixte han sortit cap a Barcelona les balandres que han pres part en les regates.

El comandant de l'*Elion* ha rebut orde del president de la República francesa d'escollir al yac *Giralda* durant el seu viatge a Anglaterra.

Vaga

ALMERIA.—La societat "Matrícula Unida" s'ha declarat en vaga per no acceptar els consignatius de barcos les bases següents:

1.º El jornal serà de 7'50 pessetes.

2.º No's comensarà a cobrar el jornal fins que comensin les operacions de càrrega del barco.

3.º Si'l barco comensa a carregar després de mitgdia, sols se cobrarà mitg jornal.

4.º Després de comensada l'operació de càrrega'l jornal se seguirà cobrant fins acabar l'operació, si per ploure o per altra forsa major no's poden fer operacions en el port.

5.º Les hores extraordinàries se seguiran cobrant a 1'50 pessetes.

6.º Els mitjos jornals seran de 3'35 pessetes.

La vaga revesteix importància per haver-hi en el moll vuit mil barrils de raïm que deuen embarcar-se en dos vapors ab destí a Liverpool.

S'ha concentrat la Guardia civil.

Trist accident

BILBAO.—Un noi d'una carniceria, sense voler, s'ha clavat una ganivetada, morint a la vista dels clients.

El pròxim Consell

En López Domínguez tornarà a Madrid aviat y quan estigui aquí convocarà Consell de Ministres.

En aquest Consell hi assistiran sols la meitat dels ministres, puix en la data en que's farà continuaran estuejant casi tots els ministres.

Serà, doncs, mitg-consell.

Sembla que en aquest mitg-consell se tractarà de la combinació diplomàtica.

Aquesta combinació, que ofereix grans dificultats y les atribucions que's donaran a l'embaxador en el Vaticà es de lo que's tractarà preferentment.

Lo de l'embaxador en el Vaticà té molt interès per tractarse de les gestions que cal fer en nom del govern respecte al Concordat.

Els llicenciats de l'exèrcit

BEJAR.—S'ha celebrat un miting organitzat per llicenciats de l'exèrcit pera demanar el compliment de la llei de 10 juliol de 1885.

En als discurs pronunciat's s'ha atacat al caciquisme.

Penjat

AVILA.—S'ha penjat per mals vents de fortuna, el comerciant de Nava del Rei, Eduard Crespo.

Informació de l'extranger

PARIS, 25, a la 1 mat.

De Russia

PETERSBURG.—El general Trepoff ha pronunciat un discurs en el que ha dit:—Heu sigut víctimes de la carrinellera y del baladreig polític que regna actualment en tot l'Occident d'Europa.

El revolucionari estan bojos y aviat se trobaran reclosos en un manicomi, malgrat el concurs de l'Europa occidental.

El prefet ha prohibit la formació de grups y's mitings.

La policia ha segrestat vint periòdics de Petersburg y de la seva província.

El Comitè unit de ferrocarrils no està conforme ab la projectada vaga.

S'atribueix al tzar el desitg de constituir un ministeri liberal.

El elements que formaven la dreta de la Duma han constituit un nou partit que's anomena de renovació pacífica.

Aquest partit demana als electors que's s'omedei a la voluntat de l'emperador.

VANOVIA.—El coronel de gendarmeria Salanotat ha sigut apunyalat al mitg del carrer per un desonagut.

L'agressor fugí.

M. Fallières

Ha arribat de Rambouillet el president de la República.

Ha vingut en automòbil.

El comandant Dreyfus l'ha anat a visitar a l'Elisée.

Les bombes a Paris

En una cambra desfogada de l'Avinguda de la República, al fons la Himplesia la portera de la casa, ha trobat una petita capsa.

Volent sapiguer la curiosa portera lo que hi havia, y a l'intentar obrir-la, s'ha produït una formidable explosió.

Els cristalls s'han trencat, s'han fet malber les portes y a l'infelís portera li ha arrencat el bras esquer, produinthi ademés altres ferides.

En gran estat l'han duta a l'hospital.

El ministre radical

En Clemenceau ha derogat l'orde que impedia col·locar inscripcions en les tombes dels membres de la *Commune* de 1871.

El general dels jesuïtes

ROMA.—A primers de setembre, quan se reunirà el conclye de jesuïtes pera nomenar el successor del P. Martin, se creu que serà elegit el que ara es general interí P. Reddi.

Les noves russes

S'atribueix a un efecte de rigorosa censura la serie de telegrams de caràcter tranquil·litzador que's rebon referents a la situació de Russia.

De Filipines

MANILA.—Cinc mil insurrectes han atacat a una columna de gendarmes y a una secció de cavalleria.

El insurrectes han sofert cinquanta morts y cent ferits.

Castell degramat

PETERSBURG.—Un telegrama de Mitlan anuncia que ha sigut destruït un gran edifici propietat del comte Medem.

Els revolucionaris han devastat tots els encontorns.

M. Fallières a Milan

ROMA.—Els diputats republicans se proposen interpel·lar al govern quan s'obrin les Corts perquè no ha invitat a M. Fallières a l'exposició de Milán.

La salubritat a Tanger

TÁNGER.—La *Dupêche Marocaine* diu que a Fes s'hi produïx la febra tifòidea y el colera entre les gent's miserables.

En els centres oficials s'assegura que sols estan infectats els barris baixos de colera.

El substitut de Mahomet Torres

TÁNGER.—S'assegura que Sidi Mahomet Torres se'n anirà a Tetuan a descansar. Potser se'n retiri definitivament.

Sembla que'l substituirà Sidi Moori-Besini, fill de Sidi Moori.

Això produirà un canvi successiu de varis y principals càrrecs, oficials marroquins.

Informació de Catalunya

COMARCA DEL NOIA

IGUALADA.—Els registres senyor Serra Constant, Mançanet y Gual, han presentat al governador civil, cumplint un acord de l'Ajuntament, un recurs d'aisada contra la

providència dictada per l'alcalde de roial orde sospenent l'acord de l'Ajuntament re-actu al nomenament d'una comissió que dictaminés sobre l'assumppte Sabat-Rosanas, de que tenen coneciment els lleigadors d'El Poble Català.

S'hi senyor Manzano està inspirat veritablement per un esperit de justícia, que no's detalla tancar per l'influència política del caciquisme, no sols farà honor als firmants del recurs, tot's els registres menys un, sinó a la Marga històrica que'l recurs conté de l'obra perjudicial dels Godó en aquesta comarca.

Aquest document que sintetisa lo que hem dit, a son temps degut, en aquesta informació, està enviat ab els texts de la Mel Municipal, es una verdadera crítica de l'arbitrari don Joan Godó, al qu'els col·locen en son lloc en tota la funció administrativa, qual final ha sigut la retirada de son parent el diputat a Corts pel districte.

S'explica l'agressió de que fou víctima el senyor Sabat, la conducta anòmala de l'alcalde, les protestes que en l'opinió ha suscitat y s'acaba ab la petició de que's deixi sens efecte la providència de l'alcalde y se confirmi l'acord de l'Ajuntament.

Ara falta veure si'l senyor Manzano's ventura entubant pel caciquisme, y per desafortunats interessats. Esperem la decisió del delegat del Govern central, y segons com fos, les forses antiecclesiàstiques d'Igualada, cada dia més fortes, recorreran ont deuen para acabar per sempre aquestes vergonyoses coses que caracterisen la política dels cacics.

La sessió de l'Ajuntament del dia 19, fou com els anteriors, un *basterllet* continuu contra l'impopular alcalde.

Al lleig feta ja hi van haver dues esmenes contra el canvi municipal després hi va haver una manifestació contra un nomenament de l'alcalde que's podia fer l'Ajuntament, va seguir un debat contra l'interu de l'alcalde en la comissió d'Hisenda, quedant com incurs en el vuit nomenament l'alcalde; s'acordà a continuació que l'alcalde s'excedís de ses facultats; que surti de la ciutat sense permís de la corporació y que no deixi la vara quan surti del terme municipal; vingueron dues protestes seguides contra en Godó y un vot de censura, y després de consignar noves extralimitacions del caciquet, acabà la sessió, en la que va quedar fet un *Exco-hum* senyor Godó y Pellegri.

Mentres fassi d'alcalde, aquestes escenes se repetiran.

Pla del Llobregat

MOLINS DE REI.—La subscipcio que les dones d'aquest poble fan pera regular una bandera a l'Associació Catalana, va creixent més y més cada dia, havent-hi una comissió encarregada de recollir les quotes.

Se projecta abans un viatge de llibres que perau esculliran un y brodran en la bandera.

La agrupació còmic-dramàtica de l'Associació, prepara pera'l diumenge una funció que's donarà en la sala "Alhambra", en la que hi pendran part l'actriu senyoreta Joana Bosch y els joves Porqueros, Vives, Fabrega (J.), Pla, Vila, Mateu, Font, Caradís y Casas.

Ja tornem a tenir aquí *flamencs*. L'agost d'un cafeter ens ha portat l'Exhibició de *toros y matagallans*, feina poc moral y forastera.

Ab goig podem dir que en la concurrència a l'Espectacle no es molta, havent quedat pocs que ganes a ses cantants de tornar per aquí, ja que no hi han "protectors" y sols han servit de curiositat als carreters que han tingut de fer nit el dissabte a Molins de Rei.

Aquí hi ha més al·lació a espectacles morals y instructius.

Enguany els pagessos han llagat bona agraïda, tant pel llibre com per les festes que son molt abundants. Si la cosa no s'espantia, també sembla hi haurà excel·lent collita de vi, y haurà una llarga i bona collita de fruita, resulta que podrem veure'l vi bo y de molt gran al preu de quinze cèntims el porró y fins al de dos porrons un real.

De verader interes

para els malalts erals. L'apropiat emplen dels agents fies (calor, hum, electricitat, aigua, aire, ozono, etc.), i de la Suroterapia, Cirurgia, Microbiologia i Hipodermia, ab relativa exclusió de drogues i medicines (que mas solen perjudicar que beneficiar), constituint el caràcter fonamental dels ESPACIALS TRACTAMENTS del doctor BALLESTER MARIN, propis i exclusius del seu acreditat Gabinet mèdic-quirúrgic titulat POLICLINICA FISIO-DINAMICA (Comte del Assalt, 18), i uns ab admirable i creixent èxit contra les Enfermetats croniques i rebels. Tois els malalts cronics, sia quina sia la seva dolencia, poden tenir la seguretat absoluta de conseguir, per medi de dita tractaments, la satisfactoria curació o el consolador alivi, sens temores a intoxicarse ni a perjudicar de cap manera.

ESPECIALITATS DE LA POLICLINICA FISIO-DINAMICA

ENFERMETATS CRONICAS en general i especialment NERVIOSES (apoplegia, paràlisi, neuràlgies, atrofies, histèria, neurastenia, etc.). RESPIRATORIES i DEL COR (tuberculosi, bronquitis, asma, palpitations, etc.). ESTOMAC Y INTESTINS (dispepsies, gastritis, flicera gástrica, constipació habitual, etc.). DELS NOIS (corca o bali de Sant Vito, nuriol defectuosa, inapetencia, coquelux o catarro, etc.). DE LA DONA (desarreglaments, metritis, menopausa, etc.). HUMORALS (herpesisme, reumatisme, diabetes, lupus, cancer, anèmia, clorosi, etc.). DE LES VIES URINARIES (calculus, estriose, prostatitis, albuminuria, nefritis, etc.). CIRURGIA GENERAL (úlcers, especialment de les cames, artritis, fractures violentes, etc.). DE LA GARGANTA, nas y orelles, dels ulls, etc.

Hores de curació y consulta: De 10 del matí a 10 nit. Dies festius, de 9 matí a 1 tarde. Departaments reservats. Hores reservades para les senyores y para tots aquells qui ho sollicitin.

AVIS IMPORTANT.—En aquest Centre Mèdic Quirúrgic, únic en sa classe a Barcelona, s'hi acaban d'introduir transcendents millores, podent oferir-se luxoses y confortables habitacions para tota assistència (dormitoris, banyos, etc.), ab desit a malalts i ferits. D'aquesta manera, tenint la complacència de cedir a raiorades instantes, especialment de senyors clients forasters, se correspon a l'inecassant favor ab que al públic en general, honra a la POLICLINICA FISIO-DINAMICA, omplint al propi temps una verader necessitat que's feia sentir en aquesta població capital. Para informes y per tots quants dades se desigui, d'indole administrativa o econòmica, dirigirse a l'Administrador de la POLICLINICA FISIO-DINAMICA, de 4 a 6 de la tarde.

***** POLICLINICA FISIO-DINAMICA ***** DR. BALLESTER MARIN ***** 18, COMTE DEL ASSALT, 18, PRINCIPAL Y PRIMER ***** BARCELONA *****

Moviment de trens en les estacions de Barcelona en el mes de juliol de 1906

ESTACIO DEL NORD

SORTIDES

Para Saragossa: 5:50—19:40
Para Lleida: 5:50—18:40
Para Manresa: 4:25—5:50—7:15—9:30 (E)—13:29—16:20—19:40
Para Terrassa: els mateixos de Manresa y 11:20—17:20 y 20:25

ARRIBADES

De Saragossa: 7:35—21:13
De Lleida: 7:35—14:18—21:13
De Manresa: 7:35—8:23—10:33—14:18—18:56 (E)—21:13
De Terrassa: els mateixos de Manresa y 7:5—18:23—18:23 y 20:21

Ferrocarril de Cremallera de Monistrol a Montserrat

Sortides de Barcelona: 4:25—5:50—8:13—13:29—16:20—19:40
Arriben a Barcelona: 10:39—14:18—18:26—21:13—22:26

Linia de La Garriga, Vic y Sant Joan de les Abadesses

Para Sant Joan de les Abadesses: 6:08—8:13—14:24
Para Vic: 5:08—8:13—9:45—14:34—19:01
Para La Garriga: els mateixos que para Vic.

Ferrocarril de Mollet a Caldes de Montbny

Sortides de Barcelona: 5:08—9:45—14:34—Arriben a Barcelona: 6:48—9:48—15:38—19:22—19:01

* Correu.

Compania dels ferrocarrils de Madrid a Saragossa y Alacant

Linia de Vilanova, Sant Vicens, Reus, Saragossa y Madrid

SORTIDES

Para Saragossa y Madrid: Estació de Fransa: 9:50—15:20—19:50 (E)—20:1 (E)
Baixador Passaig de Gracia: 10:3—16:35—20:1 (E)

ARRIBADES

De Madrid y Saragossa: Baixador Passaig de Gracia: 8:54 (E)—12:58—17:20
Estació de Fransa: 9:5 (E)—13:13—17:23

Para Reus

Estació de Fransa: 5:40—9:50—15:20—19:50 (E)—19:50 (E)
Baixador Passaig de Gracia: 6:1—10:3—15:35—15:47—20:1 (E)

Para Vilanova y Sant Vicens

Estació de Fransa: 5:40—8:5 (b)—9:50—11:10—15:20—19:50 (E)—19:50 (E)—20 (b)
Baixador Passaig de Gracia: 6:1—8:5 (b)—10:3—11:31—15:35—19:47 (E)—19:50 (E)—20:1 (E)—20:12 (b)

Linia de Valls y Picamoixons

Para Picamoixons: Estació de Fransa: 5:40—12:35—Baixador Passaig de Gracia: 6:1—12:48

Para Valls

Estació de Fransa: 5:40—12:35—15:35—Baixador Passaig de Gracia: 6:1—12:48—18:13

Linia de Martorell, Sant Vicens, Tarragona y Valencia

Para Valencia: Estació de Fransa: 8:5 (d)—20 (d)
Baixador Passaig de Gracia: 8:17 (d)—20:12 (d)

Para Tarragona

Estació de Fransa: 4:30—8:5 (d)—9:10—19:30 (d)
Baixador Passaig de Gracia: 4:43—8:17 (d)—9:23—18:13—20:12 (d)

Para Sant Vicens

Estació de Fransa: 4:30—8:5 (d)—9:10—12:35—15:35—19:30 (d)
Baixador Passaig de Gracia: 4:43—8:17 (d)—9:23—18:13—20:12 (d)

Para Martorell

Estació de Fransa: 4:30—7:45—9:10—12:35—15:35—19:30 (d)
Baixador Passaig de Gracia: 4:43—7:45—9:23—12:45—15:47—18:13—20:12

SORTIDES ESPECIALS DEL PASSEIG DE GRACIA PERA MOLINS DE REY

4:48—5:48—7:17—7:45—8:58—10:30—11:25—12:35—13:29—14:34—15:35—16:35—17:48—18:53 y 20:20

ARRIBADES ESPECIALS AL PASSEIG DE GRACIA DE MOLINS DE REY

0:33—7:48—8:42—9:42—10:20—11:12—12:12—14:45—15:47—16:40—17:40—18:13—19:40—20:30 y 21:41.

Linia de Granollers, Empalme, Girona, Figueras y Fransa

Para Figueras y Fransa: Estació de Fransa: 5:10—10:00 (E)—12:25—14:00—13:50 (E)—18:21 (E)

Para Girona

Estació de Fransa: 5:7:43—10 (E)—12:25—14:00—16:50—18:31 (E)

Para Empalme

Estació de Fransa: 5:7:43—10 (E)—12:25—14:00—16:50—18:31 (E)

Para Granollers

Estació de Fransa: 5:7:43—12:25—14:00—16:50—18:31

Linia de Mataró

Para Empalme: E. Fransa: 4:5—12:20—16:18
Para Blanes: E. Fransa: 4:5—8:21—10:1—12:15—16:18
Para Arenys: E. Fransa: 4:5—8:21—10:1—12:15—16:18—18:16—19:16

SORTIDES DE BARCELONA PERA MATARÓ

4:5—5:50—7:8—8:21—9:8—9:35—10:1—10:40—12:15—13:20—13:55—14:30—15:18—17:30—18:16—19:16—19:28—19:51—20:30 y 21

SORTIDES DE BARCELONA PERA MADON

Els mateixos de Mataró: 5:1—7:30—11:30—13:15—16:45 y 19:30

SORTIDES DE BARCELONA PERA BADALONA Y MONGAT

Els mateixos de Mataró y Madon: 9:30—9:45—12:29—17:30—19:30 y 20:30

ARRIBADES A BARCELONA

De Mataró: 5:33—6:57—7:50—8:18—8:36—9—10—11—12—13:20—14:44—15:51—16:29—16:56—17:26—18:50—19:10—19:42—20:22 y 22:30

De Madon els mateixos de Mataró: 10:30—12:15—14:18—18:16 y 21

De Mongat y Badalona els mateixos de Mataró: 10:30—12:15—14:18—18:16 y 21

* Correu.—(E) Exprés.—(a) Vó de Tarragona.—(b) Continúa a Tarragona.—(c) Passa per Vilanova.—(d) Dijos y Diumenges.—(f) Dilluns y Divendres.

CONSERVADOR DE LA BOCA del Dr. Sastre y Marqués

Impideix el sarro del dentat, priva el corant y perostitis alveolar, cura el dolor, inflamacions y flemons de la boca, engines y paladar, deixa un aroma fresc y agradable, impedit la pudor del alé.

Especialitat en aixarops medicinals dosificats
De venda: Carrer de l'Hospital (cantonada al de la Cadena).—Barcelona

FORA PEL MOIXÍ!

ELS POLVOS COSMÉTICS DE FRANC trenen en pocs minuts el pol de qualsevol part del cos, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita el cutis. Aquest depilatori es utilissim a les senyores que tinguen pel moixí (velló) a la cara y braços, perquè ab el poden destruir. Un pot 250 pessetes. S'envia certifiat pel correu al preu enviant se rebon 250 pessetes en lliures de Giro mitxo o en segells de correu.

FARMACIA BORRELL
COMTE DEL ASSALT (CARRER NOU), NÚM. 52, BARCELONA

LA PERMANENT

Gran assortiment en taules de noguera a 4 duros; cadieres a 5 duros dotzenes; bufets a 10 duros, armaris ab lluna 22 duros, lavabos ab joc a 2 duros; somniers, desde 6 pessetes, y sillerics de respaldo tapissat a 18 duros.

Liats para somniers.

Amplaria 5 pams

3 duros y mitg

7-Plassa Universitat-7

GRAN SASTRERIA UNIVERSAL

DE **M. PONT PELL**

En aquesta casa se vesteix BÉ Y A PREUS ECONÓMICS

Trajos a mida ♦♦ Robes fetes ♦♦ Trajos pera nen ♦♦ Americanes d'alpaca ♦♦ Gran assortiment de DRILS Y PIQUÉS NOVETAT ♦♦

RONDA DE SANT PAU, 9.—(Prop del Paralel).—Barcelona

HERPES (Brians)

La pomada y essència antiherpètica de Botta, preparades per Borrell, curen d'una manera prodigiosa els brians y demés malalties de la pell per inveterades que siguin. Son tan grans les virtuts d'aquests remeis, que s'han curat ab ells persones que tenien molt arragats els brians y que cada istiu tenen de pendre buns y algues sulfuroses sense lograr curarse.

Unich dipòsit: Farmacia de Borrell, Comte del Assalt, núm. 52 (cantonada al carrer de Sant Ramon).

Les Tabletes Digestives del Dr. Johnson

Se recomanen pels metges para tots els desarreglos del estómac y sos símptomes, com són

- Indigestió
- Dispepsia crónica
- Digestió laboriosa
- Bilis, dispepsia biliosa
- Catarro estomacal
- Catarro intestinal
- Agror de l'estómac
- Nausies, Mareigs
- Nerviositat, insomni
- Depressió de l'esperit
- Constipació, flatulencia

— Fabricades per Johnson & Johnson de New-York

De venda, a pessetes, 3 la caixa; Viuda de S. Alaina; Farmacia Bertrand, Aribau, 18; Estrada y Comp., Ronda Sant Pau, 48; Farmacia de la Creu, Carrer Escudellers, Barcelona; Vda. y Fils de J. Plans, Sabadell; M. Mach Ullas, Terrassa; Joaquim Campubert, Mataró; Josep Tio, Sant Feliu de Guíxols; Joaquim Cusi, Figueras.

TINTURA PERA L' CABELL DEL DR. SASTRE Y MARQUÉS

La millor que's coneix; tingeix el cabell d'un negre permanent y inofensiu; sol consum es extraordinari pels seus bons resultats.

Especialitat en Aixarops medicinals dosificats
De venda: carrer del Hospital, 109 (cantonada al de la Cadena); Barcelona

GRAN BALNEARI DE LA SOCIETAT ANONIMA Vichy Catalá

Situat entre l'estació y el poble de Caldes de Malavella (Girona). Distància desde Barcelona: en tren lleuger, 3 hores, 30 minuts; en tren corren, 3 hores.

Inauguració de la temporada: dis 1.º de Maig

Establiment de primer orde. Algunes minero-medicinals, termals, de temperatura 60°, astringents, bicarbonatades-ácides. No tenen rival para l' reumatisme la diabetes y afeccions del estómac, fetge y melsa.

Aquestes aigües de universal renom, es venen sols embottellades a les ampolles dues tois el distintiu ab el nom de la Societat Anonima Vichy Catalá. Ordeu l'atenció dels consumidors y mol particularment dels malalts para que no's deixin sorprendre amilint com idéntiques a les nostres aigües, altres d'artificials que s'ofereixen en aquest mercat ab noms de fonts imaginaries que son solament marques de fabrica y no fonts d'origen.

Es venen a tot arreu.—Administració: Rambla de les Flors, 18, entresol.

Compres

Joies d'or, plata, platí, brillants, esmeraldas y perles. Aquesta casa paga millor que cap altra.—Assalt, 6.

Atenció! Se compren en màquines de cosir y fer mitges y paperetes d'empenya de les metxes.—Plaza Sant Just, 3, tenda.

Paperetes Montes. Se donen diners per elles. Portaferrissas, 11, 1.º, 2.º, de 11 a 4 y de 6 a 8.

Al comptat pren mobles, saldos y establiments.—Consell de Cent 240 (entre Montaner y Aribau).—Centre de Solidaris.

Joies d'or, plata, platí, brillants, esmeraldas y perles. Se paguen al preu més alt.—Rambla Canaleles, 1, portal.

Se compren mobles de totes mides, domissos, pianos, caxes de ferro y pises senceres.—Se paguen bé y al comptat.—Canuda, 13.

Joies d'or plata, platí, monedes y dentidures, se compren a preus sumament alts.—Carme, 22, kiosc.

Joies

Dispeses

Bones habitacions ab assistència.—Rambla Catalunya, 44, 2.º, 1.º.

De frane se faciliten cases de matrimoni prohibides extrangeres.—Hospital, 46, 2.º, 1.º.

Atenció! Temporada d'estiu: ca menjar, se faciliten de frane.—Fortuny, 6, primer, segon.

Gran casa cions ben amoblades ab pensó o sense; quarto de bany, jardí, etc.—On parlo francès.—Yorgara, 5, entresol, pral.

Dispeses Se desiguen a tota assistència o sola a dormir, Tracte familiar, Corta, 555

Senyor ferençes desitja entrar de disposar en una casa particular.—Racó carrer del Pl, 10 porteria.

Torre

Exito Usatlo si volen conservar el cabell en son estat natural.—Perfumeria.

Zig-Zag Nostros illores de per para fumar, ab 150 fulls, a 15 centims. Estanes y kioscos.

MOBLES

de A. DIRAT
Exposició permanent de DORMITORS, MENJADORES, DESPESSES, SALONS, etc.

Grands magatzems ab 12 para MENJADORS y SANT PAU, 50, 51 y 52

Meravellous confits COSTANZI
para les Estretors Uretrals
Urethritis—Prostatitis—Cistitis
Catarros de la Bufeta

Curació radical, garantida sense sondes, sense dolors, sense funestes conseqüencies, ab els **Confits Costanzi**, els únics que eliminen instantàniament la colera y la freqüència d'orinar, els sols que donen a les vies genitourinaries, son estat normal. Una caixa Confit Costanzi, 5 pessetes.

Mais Venéreos Purgació recent o crónica, gota militar, diuresis, etc. curació radical, miraculosament, en vuit o deu dies, ab els renomats **Confits o Injecció Costanzi**. Un pot Injecció Costanzi, pessetes, 4.

Sifilis infecció. Cura les adenitis glandulars, dolors dels ossos, impotència, tiques, erupció de la pell, pèrdones seminals y qualsevol altra mena de sifilis, sia o no hereditaria, garantint ésser purament vegetal.

Tenint la completa seguretat de que tota persona ataca d'una d'aquelles malalties ha de recorre forçosament a dita medicaments para curarse, aconsellim que abans de viatjar l'organisme ab cures imperfeccions, s'acudeixi a les especialitats **Costanzi**, donchs usant aquestes a les primeres manifestacions del mal, se cura en pocs dies, y com per art de bruixeria qualsevol d'aquelles malalties, mentres que si l'organisme està ja violat se retrassa sa meravellosa curació, però en definitiva es aquesta la única manera de curar-se.

Se venen a Barcelona en les més acreditades farmacies, com les del doctor Boattella, Rambla del Centre, 27; Vicents Ferrer, Princesa, 1; A. Carbó, Ronda de Sant Pere, 20; Grau Ynglada, Nou de la Rambla, 4; Alina, l'assentat del Crèdit, 4; T. Llopis, Rambla de les Furs, 4; Farmacia Borrell O'Feyras, carrer Pelayó y Pau Verdó, Escudellers, 22.

Depòsit general y exclusiu para Espanya, Comte de l'Assalt, 4, FARMACIA

PASTILLES MORELLÓ

Obren per inhalació dels agents antisèptics y balsàmics que desprenen a mida que van dissolventes en la boca.—Curen **refredats, tos, catarrs, asma, bronquitis** y demés afeccions del aparell respiratori.—Indispensables als que han de cansar la veu y als qui llurs ocupacions els obliguen a sofrir canbis de temperatura. Se venen a casa tots els apotecaris.

Empresa funeraria LA NEOTAFIA

Rambla Catalunya, núm. 29 (cantonada Diputació) Sucursals:

Plassa de Junqueras, 4 Plassa de l'Universitat, 1 Carrer Major, 99, San Gervasi

CARTRÓ-CUIRO PERA TAULADES

NO CONFONDREU AB EL CARTRÓ PINTAT DE QUITRA

F. G. MARIÑO
Rec Comtal, 5.—Prop de l'Arc de Triomf